

## NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

**Samenvatting:** het ontwerp van besluit regelt de aanpassing van de steunreglementering strategische transformatiesteun in hoofdzaak over de opheffing van de bonussteun, de inhoudelijke bijsturing van de parameters en de verlaging van het maximale steunbedrag.

## 1. SITUERING

## A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

////////////////////////////////////

Met z'n allen moeten we er voor gaan om Vlaanderen, de Vlaamse bedrijven en alle Vlaamse burgers wendbaar en weerbaar te maken tegen toekomstige COVID-19 of andere economische of gezondheidsschokken gecombineerd Vlaanderen performanter, socialer en duurzamer te maken."

De VARIO uit tenslotte terecht haar bekommernis over de rol van private consultants bij de voorbereiding en de indiening van STS dossiers. Het is de uiteraard de vrije keuze van een onderneming om tegen betaling een beroep te doen op een private consultant die zich al dan niet proactief heeft aangeboden voor het verzorgen, indienen en opvolgen van de steunaanvraag.

De hierboven besproken punten in het VARIO-advies geven geen aanleiding tot een wijziging van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

## Onderzoek van de tekst

-aanhef:

-artikel 1:

-artikel 7 en 15:

Vooreerst dient gesteld dat bij het opstellen van het ontwerp van besluit werd rekening gehouden met de principes die gelden op het vlak van de delegatie van de bevoegdheden zoals die in de reeds geruime tijd gevestigde rechtsleer wordt verkondigd (P. POPELIER, “De wet juridisch bekeken”, Brugge, Die Keure, 2004, 302 - 303; H. COREMANS en M. VAN DAMME, “Beginselen van wetgevingstechniek en behoorlijke regelgeving”, Brugge, Die Keure, 2001; M. ADAMS, P. POPELIER, “Wie waakt over de kwaliteit van de wet?”, Antwerpen – Groningen, Intersentia Rechtswetenschappen, 2000; S. DEBAENE, B. VAN BUGGENHOUT, “Informatietechnologie en de kwaliteit van wetgeving”, Antwerpen – Groningen, Intersentia Rechtswetenschappen, 2000; J. GIJSELS, “Wetgevingstheorie. Wie normeert wat, op staatsniveau?” in M. ADAMS en L. WINTGENS, *Wetgeving in theorie en praktijk*, Antwerpen - Apeldoorn, Maklu, 1994, 147 – 158; S. DEBAENE, R. VAN KUYCK, B. VAN BUGGENHOUT, “Normen voor goede kwaliteit van wetgeving”, RW, 1997-1998, 833 – 847).

-een decreet dient het essentiële (de reikwijdte, de structurele elementen en de voornaamste duurzame normen van een regeling) voor de beoogde regulering te bevatten;

De rechtsleer stelt eveneens dat delegatie resulteert in een grotere praktische werkbaarheid van de regelgeving. Aan gedelegeerde bevoegdheden wordt een grotere flexibiliteit en slagvaardigheid toegeschreven. In ieder geval is de stelling die uitgaat van het primaat van de decreetgever in de extreme vorm (alle algemene verbindende voorschriften dienen bij decreet vastgelegd worden) moeilijk toepasbaar op het vernieuwd economisch ondersteuningsbeleid.

De tekst van de wijzigingsbepalingen vervat in de artikelen 7 en 15 van onderhavig besluit wordt om deze reden behouden.

Artikel 17 werd aangepast een artikel 21 werd toegevoegd zoals door de Raad van State voorgesteld.

De datum van inwerkingtreding werd toegevoegd. Er is geen terugwerkende kracht.

## 1. Historiek van de Strategische Transformatiesteun

Op 1 november 2016 werd met het ministerieel besluit van 5 oktober 2016 tot wijziging van het ministerieel besluit van 1 oktober 2013 een meer ingrijpende wijziging doorgevoerd. De beoordelingsparameters werden herschikt om beter bij te dragen tot de beleidsdoelstellingen. De parameters werden beperkt tot drie basisniveaus met bijhorende onderverdelingen.

Pagina 4 van 11

## 2. Huidig beoordelingskader

Door het verleggen van bepaalde accenten werd de beoordeling vereenvoudigd en meer transparant gemaakt voor zowel de aanvragende onderneming als de administratie. Het belang van de parameter Innovatie nam toe in die zin dat het project voor Innovatie, net zoals voor de overige parameters (uitgezonderd Internationalisering en Verduurzaming), altijd de basisscore moest behalen en dat het niet langer de basisscore moest behalen op slechts één van de drie parameters Innovatie, Internationalisering of Verduurzaming om steunwaardig te zijn. Dat leidde tot het huidige beoordelingskader, zoals weergegeven in de onderstaande tabel.

| Niveau                     | Parameter                               | Entiteitsgrootte     | Basisscore |
|----------------------------|-----------------------------------------|----------------------|------------|
| A. Project                 | A1. Innovatie                           | Kleine entiteit      | Goed       |
|                            |                                         | Middelgrote entiteit | Goed       |
|                            |                                         | Grote entiteit       | Excellent  |
|                            | A2. Kwaliteit van het projectmanagement | Kleine entiteit      | Goed       |
|                            |                                         | Middelgrote entiteit | Goed       |
|                            |                                         | Grote entiteit       | Excellent  |
| B. Onderneming of entiteit | B1. Versterking van de onderneming      | Kleine entiteit      | Goed       |
|                            |                                         | Middelgrote entiteit | Goed       |
|                            |                                         | Grote entiteit       | Excellent  |
|                            | B2. Internationalisering (*)            | Kleine entiteit      | Goed       |
|                            |                                         | Middelgrote entiteit | Goed       |
|                            |                                         | Grote entiteit       | Excellent  |
|                            | B3. Verduurzaming (*)                   | Kleine entiteit      | Goed       |
|                            |                                         | Middelgrote entiteit | Goed       |
|                            |                                         | Grote entiteit       | Excellent  |
| C. Vlaamse economie        | Kleine entiteit                         | Neutraal             |            |
|                            | Middelgrote entiteit                    | Goed                 |            |
|                            | Grote entiteit                          | Goed                 |            |

(\*) Het project hoeft wat betreft de parameters Internationalisering (B2) en Verduurzaming (B3) voor slechts één van beide de vereiste minimumscore te behalen. Voor de andere parameter hoeft deze minimumscore dan niet behaald te worden.

Bovenstaande 'basisscores' zijn de minimumscores die een project per parameter moet behalen om steunwaardig te zijn, en die verschillen naargelang de entiteitsgrootte. Met 'entiteit' wordt een afgebakende eenheid of afdeling van een onderneming bedoeld. De entiteitsgrootte kan daarom afwijken van de ondernemingsgrootte. Een kleine entiteit telt minder dan 50 werknemers in VTE, een middelgrote entiteit telt 50 tot 249 werknemers in VTE en een grote entiteit telt 250 of meer werknemers in VTE.

In een eerste fase gebeurt de beoordeling op projectniveau. De parameters van niveau A gelden als primaire criteria. Als de basisscore op beide parameters van dit niveau niet wordt behaald, dan komt het project niet in aanmerking voor Strategische Transformatiesteun. Alleen bij een voldoende hoge score wordt in een tweede fase overgegaan naar de verdere beoordeling en wordt het project ook op ondernemings- of entiteitsniveau (B) en op het niveau van de Vlaamse economie (C) beoordeeld.

### 3. Vaststellingen na de evaluatie

////////////////////////////////////

Daaruit blijkt dat de Strategische Transformatiesteun één van de belangrijkste Vlaamse instrumenten voor opleidingssteun op initiatief van (grote) ondernemingen is, maar in het rapport werden ook een aantal aanbevelingen gedaan om de steunmaatregel te optimaliseren om tot een meer kwalitatieve selectie van projecten te komen zodat een grotere additionaliteit wordt bereikt, met name:

- Deze aanbevelingen zijn opportuun in het licht van de beleidsprioriteiten van de huidige Vlaamse Regering, waar innoveren en internationaliseren middels een collectief proces een belangrijk aandachtspunt is, de beleidsprioriteiten van de Vlaamse minister, bevoegd voor de economie, waar innovatie, internationale economische competitiviteit, kennisdisseminatie en aandacht voor verduurzaming centraal staan, en het relancerapport van het Economisch Adviescomité naar aanleiding van de Covid-19-crisis waar eveneens innoveren en internationale competitiviteit belangrijke aandachtspunten zijn.

#### 4. Voorgestelde bijsturing van de steunmaatregel

- de creatie van bijkomende directe tewerkstelling en de strategische en duurzame verankering van tewerkstelling in het Vlaamse Gewest, worden verder geïntegreerd en geconcretiseerd in de beoordelingscriteria, waardoor het systeem van de bonussteun niet langer relevant is;
- de te behalen basisscores worden verstrengd: Internationalisering en Verduurzaming worden, net zoals Innovatie, primordiale parameters;
- de te behalen basisscore voor het criterium 'Verduurzaming' wordt verstrengd, zodat steeds vereist is dat het project aanzienlijk bijdraagt aan het terugdringen van water- of energieverbruik en/of circulaire economie en/of milieu- en klimaatdoelstellingen;
- de te behalen basisscore voor de criteria 'Innovatie' en 'Internationalisering' wordt voor middelgrote vestigingseenheden verstrengd, in lijn met de vereiste basisscore voor grote vestigingseenheden;
- de huidige parameters worden inhoudelijk bijgestuurd:
  - het aantal beoordelingscriteria wordt afgeslankt;
  - Innovatie wordt duidelijker geformuleerd;
  - Internationalisering wordt geherdefinieerd;
  - Verduurzaming op ecologisch vlak wordt concreter afgebakend.

#### 4.1. Creatie en verankering van tewerkstelling verduidelijkt in de beoordelingscriteria

Om te bepalen of een project in aanmerking kan komen voor steun, worden twee alternatieve subcriteria in het beoordelingscriterium “verankering van de onderneming en de tewerkstelling en de algemene versterking van de onderneming in haar interne en externe waardeketen” bepaald. Ten eerste komt een project dat leidt tot de creatie van een bepaalde minimale bijkomende directe tewerkstelling in het Vlaamse Gewest voor steun in aanmerking. Ten tweede kan een steunbaar project leiden tot een strategische en duurzame verankering van aanzienlijke tewerkstelling in het Vlaamse Gewest.

Om onder het criterium “verankering van de onderneming en de tewerkstelling en de algemene versterking van de onderneming in haar interne en externe waardeketen” de vereiste basisscore te behalen, volstaat het voor een onderneming om aan één van beide subcriteria te voldoen.

#### 4.2. Afschaffing van de bonussteun

De bonussteun wordt toegekend voor tewerkstellingscreatie met een duurzaam karakter. Dat duurzame karakter wordt pas twee jaar na realisatie van de bijkomende tewerkstelling en dus al snel vijf tot zeven jaar na de steunaanvraag vastgesteld. Indien de voorwaarden gedurende deze termijn niet gerespecteerd blijven, heeft dat een a rato terugvordering van de uitbetaalde bonussteun tot gevolg.

Gedurende deze lange opvolgtermijn moet in principe zowel de onderneming als de administratie het aanhouden van de bewezen bijkomende tewerkstelling opvolgen en is het bonussteunbedrag niet definitief verworven en kan het dossier dus niet afgesloten worden. Begrotingsgewijs is er eveneens een impact in die zin dat het encours blijft openstaan en zo een langlopend karakter krijgt. Uit de evaluatie blijkt dat sinds het gehele bestaan van de maatregel slechts 4% van het budget naar de bonussteun gaat. Dit percentage weegt niet op tegen de administratieve belasting die hier tegenover staat, zowel voor de onderneming als voor de administratie, waardoor het efficiënter is om de bonussteun te schrappen.

De finale doelstelling van de bonussteun is het stimuleren van de creatie van bijkomende arbeidsplaatsen. Door de creatie van een bepaalde minimale bijkomende directe tewerkstelling of de strategische en duurzame verankering van aanzienlijke tewerkstelling in het Vlaamse Gewest in het beoordelingscriterium “verankering van de onderneming en de tewerkstelling en de algemene versterking van de onderneming in haar interne en externe waardeketen” zelf op te nemen, ontstaat een meer dwingende en minder arbeidsintensieve manier om dit doel te bereiken. Terwijl voor kleine vestigingseenheden de basisscore ‘neutraal’ op dit criterium zal volstaan om voor steun in aanmerking te komen, wordt zowel voor middelgrote als grote vestigingseenheden de basisscore ‘goed’ vereist.

**4.3. Verstrenging van de te behalen basisscores, inhoudelijke bijsturing van de parameters en verlaging van het maximale steunbedrag.**

Zoals bij punt 2 van deze nota omschreven, telt het huidige beoordelingskader drie niveaus van beoordeling met in totaal zes parameters. Voor zowel de parameter Internationalisering als Verduurzaming wordt voortaan de basisscore vereist en wordt dus de mogelijkheid geschrapt om af te wijken voor de parameter Internationalisering of de parameter Verduurzaming zoals in het huidige beoordelingskader. Dat is een nog striktere interpretatie van het huidige beoordelingskader. Internationalisering wordt bovendien voortaan anders en concreter gedefinieerd, als het bijdragen tot de internationale competitiviteit.



- het afschaffen van de bonussteun;
- de vereiste minimumscore op alle beoordelingsparameters.

De impact van de vereiste minimumscore op alle beoordelingsparameters wordt als volgt berekend:

|               | Huidig beoordelingskader        |                                         | Aangepast beoordelingskader |                                 |                               |                          |                                       |                         |
|---------------|---------------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------|---------------------------------|-------------------------------|--------------------------|---------------------------------------|-------------------------|
|               | Goedgekeurd '18-'19<br>(aantal) | Goedgekeurd '18-'19<br>(bedrag in euro) | Goed-gekeurd<br>(aantal)    | Goedgekeurd<br>(bedrag in euro) | Niet goed-gekeurd<br>(aantal) | Impact<br>(% van aantal) | Niet goed-gekeurd<br>(bedrag in euro) | Impact<br>(% van steun) |
| <b>KO</b>     | 26                              | 11.180.320,08                           | 11                          | 5.965.669,80                    | 15                            | -58%                     | 5.214.650,28                          | -47%                    |
| <b>MO</b>     | 19                              | 12.299.627,68                           | 10                          | 6.651.617,83                    | 9                             | -47%                     | 5.648.009,85                          | -46%                    |
| <b>GO</b>     | 39                              | 35.224.378,94                           | 10                          | 11.889.919,57                   | 29                            | -74%                     | 23.334.459,37                         | -66%                    |
| <b>Totaal</b> | <b>84</b>                       | <b>58.704.326,70</b>                    | <b>31</b>                   | <b>24.507.207,20</b>            | <b>53</b>                     | <b>-63%</b>              | <b>34.197.119,50</b>                  | <b>-58%</b>             |

Berekend op de dossiers ingediend en goedgekeurd in de periode 2018-2019 zouden er door de verstrenging van het beoordelingskader 63% minder dossiers goedgekeurd worden: 58% minder dossiers van kleine ondernemingen, 47% minder dossiers van middelgrote ondernemingen en 74% minder dossiers van grote ondernemingen.

Te verwachten valt dat door de strengere criteria meer kwalitatieve projectvoorstellen zullen worden ingediend, waardoor de lagere slaagkans deels gecompenseerd zal worden. Door de verwachte hogere kwaliteit van de ingediende projecten anticiperen we op een hefboomeffect van 15% ten opzichte van de 36,9% slaagkans in bovenstaande tabel, waardoor het toekomstige slaagpercentage rond 42,44% zal liggen.

Het jaar 2020 betekende een zeer onzeker investeringsklimaat. Dat vertaalde zich in een lager aantal ingediende steunaanvragen; slechts 55. Terwijl dat aantal in 2017, 2018 en 2019 vrij constant was met een jaarlijks gemiddelde van 88. Het is niet ondenkbaar dat een inhaalbeweging zal volgen vanaf de tweede helft van 2021 en dat het aantal steunaanvragen uiteindelijk terug zal normaliseren.

Het percentage bonussteun voor de dossiers die ingediend en gunstig beslist zijn in 2018 en 2019 is 3,45%. Het gemiddelde steunbedrag per goedgekeurd dossier is, met toepassing van het verstrengde beoordelingskader en na aftrek van de bonussteun, als volgt te berekenen: 24.507.207,20 euro – 3,45% / 31 = 763.280,92 euro.

Derhalve verwachten we volgende budgettaire behoefte op jaarbasis: 88 ingediende projectvoorstellen aan een slaagpercentage van 42,44% resulteert in 37 steunbare projecten. Met een gemiddeld steunbedrag van 763.280,92 euro mondt dat uit in een bedrag van 28.241.394,04 euro.

De halvering van het bedrag van de basissteun van 1 miljoen euro naar 500.000 euro (behalve voor transformatieprojecten met een uitzonderlijk belang op vlak van duurzaamheid of klimaat )zal aanleiding geven tot een bijkomende besparing. Deze wordt ingeschat op 5 à 6 miljoen euro. Deze middelen zullen kunnen ingezet worden ter versterking van de ecologiesteun en zo ook bijdragen aan de klimaatinspanningen.

Het positief advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 9 maart 2021. Hierin werden de opmerkingen gemaakt dat bij aanvangstewerkstelling “0” een onderscheid tussen kleine, middelgrote en grote onderneming zinloos is en dat de minimaal vereiste bijkomende tewerkstellingscreatie voldoende ambitieus dient te zijn.

De voorgestelde waarden die opgenomen zijn in de tweede bijlage bij het ontwerp van het ministerieel besluit ter invulling van de vereiste bijkomende tewerkstelling volgens de Birch-index of de vereiste minimum tewerkstelling voor nieuwe entiteiten in het kader van het criterium

////////////////////////////////////

Het begrotingsakkoord werd verleend op 20 mei 2021.

De budgettaire impact zal bij begrotingsaanpassing 2021 meegenomen worden.  
Geen ESR-impact.

## 5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering:

- hecht haar definitieve goedkeuring aan het voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2013 tot toekenning van strategische transformatiesteun aan ondernemingen in het Vlaamse Gewest, wat betreft in hoofdzaak de opheffing van de bonussteun;
- machtigt de Vlaamse minister, bevoegd voor de economie, tot de uitvoering van dit besluit.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Hilde CREVITS